

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego polityki konkurencji za rok 2012

COM(2013) 257 final

(2014/C 67/14)

Sprawozdawca: **Juan MENDOZA CASTRO**

Dnia 3 lipca 2013 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji za rok 2012

COM(2013) 257 final.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 2 października 2013 r.

Na 493. sesji plenarnej w dniach 16–17 października 2013 r. (posiedzenie z 16 października) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 132 do 1 – 6 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Dziesięć lat po wejściu w życie rozporządzenia 1/2003, które dogłębnie zmieniło politykę konkurencji UE, należy podkreślić jego ogromny sukces.

1.2 EKES pozytywnie ocenia sprawozdanie za rok 2012, w którym wymienia się m.in. działania przeprowadzone przez Komisję i Trybunał Sprawiedliwości UE w ramach przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i zwalczania karteli.

1.3 EKES, który już kilkakrotnie wzywał do ustanowienia ram ochrony prawnej konsumentów, podkreśla znaczenie projektu dyrektywy w sprawie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia zasad konkurencji.

1.4 Komitet za korzystną uważa politykę utrzymywania – mimo kryzysu gospodarczego – status quo w dziedzinie konkurencji. Nie można jednak ignorować faktu, że konkurujące z UE na rynkach światowych potęgi gospodarcze otwierają korzystając z pomocy państwa i stosują restrykcyjne praktyki handlowe.

1.5 Na pomoc publiczną ratującą od upadku sektor finansowy przeznaczono ogromne sumy ze środków publicznych, które na lata obciążą podatnika. Tylko reformy systemu finansowego mogą usprawiedliwić te wydatki i uniemożliwić w przyszłości działania, które spowodowały kryzys finansowy. Należy odtworzyć wiarygodność sektora finansowego. Dlatego EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uznała za priorytet badania dotyczące wskaźników EURIBOR i TIBOR.

1.6 Komitet z uznaniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję w lipcu 2013 r. pakiet w sprawie środków płatności i uważa go za krok w dobrym kierunku.

1.7 Zastosowanie ogólnych zasad do konkretnych przypadków pozwoli stwierdzić, czy unowocześnienie pomocy państwa i nowe ramy wsparcia dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym prowadzą do skuteczniejszej i bardziej sprawiedliwej realizacji TFUE. Ze względu na cechy charakterystyczne usług pocztowych zasługują one na szczególne traktowanie w ramach pomocy państwa.

Polityka pomocy państwa powinna umożliwiać władzom publicznym wspieranie przedsiębiorstw, które przyczyniają się do celów wzrostu gospodarczego UE, przy jednoczesnym ograniczaniu zakłóceń konkurencji.

1.8 Jak wydaje się przyznawać sama Komisja, wątpliwe jest by w wyniku liberalizacji, która jest głównym celem polityki energetycznej UE, zwiększyła się konkurencja, rynki stały bardziej przejrzyste, a płacone przez konsumentów ceny spadły.

1.9 Jeśli chodzi o rynek telekomunikacji, EKES uznaje za priorytetowe następujące kwestie: uzyskanie rzeczywistego zmniejszenia stawek za połączenia telefoniczne dla rodzin i przedsiębiorstw, ustanowienie powszechnego, szerokopasmowego dostępu do internetu dla wszystkich, zlikwidowanie opłat za roaming i ustanowienie jednego organu regulacyjnego w UE.

1.10 Przedsiębiorstwa działające w dziedzinie najnowszych technologii operują w ramach nieustających innowacji. Między rozpoczęciem działań a podjęciem decyzji upływa więc długi czas, co może prowadzić do likwidacji przedsiębiorstw w wyniku działań szkodliwych dla konkurencji.

1.11 EKES sugeruje rozważenie większego stopnia harmonizacji rynku e-książki, by uniknąć arbitrażu i poczynić postępy na drodze do integracji tego rynku.

1.12 Komitet z zadowoleniem przyjmuje i wspiera wysiłki Komisji na rzecz karania nadużyć związanych z wykorzystaniem patentów popełnianych przez duże firmy farmaceutyczne, które uniemożliwiają w ten sposób wejście na rynek leków generycznych. Jednak z uwagi na ogromne zyski tych przedsiębiorstw trudno jest sprawić, by kary miały funkcję odstraszającą. Należy rozważyć przyjęcie skuteczniejszych środków prawnych w przypadkach naruszenia zasad konkurencji na rynku lekarstw.

2. Treść sprawozdania za rok 2012

2.1 W 2012 r. wdrożono politykę konkurencji, by umocnić jednolity rynek. By osiągnąć ten cel Komisja współpracowała z krajowymi organami ds. ochrony konkurencji i z europejską siecią konkurencji (REC), by koordynować wysiłki w dziedzinie stosowania przepisów antymonopolowych. Zastosowanie zasad dotyczących konkurencji obejmuje zwłaszcza sektory „o systemowym i przekrojowym znaczeniu dla gospodarki UE”, by położyć podwaliny zrównoważonego rozwoju.

2.2 W sprawozdaniu analizuje się politykę konkurencji w czterech kluczowych aspektach: sektorze usług finansowych, pomocy państwa, sektorach sieciowych (energia, telekomunikacja i usługi pocztowe) oraz gospodarki opartej na wiedzy.

2.3 Opisany jest również dialog z innymi instytucjami UE, zwłaszcza z PE, ale również z EKES-em i KR-em.

3. Uwagi ogólne

3.1 *Polityka konkurencji UE dziesięć lat po wdrożeniu rozporządzenia 1/2003 (R. 1/2003)*

3.1.1 Z rozporządzeniem 1/2003 w polityce konkurencji UE zaszły radykalne zmiany. Od jego wejścia w życie liczba działań dotyczących konkurencji zwiększyła się osiem razy w porównaniu z wcześniejszym okresem. Państwa członkowskie znacząco zintensyfikowały swoje działania w tym zakresie, a przyjmując 88 % decyzji w tej dziedzinie stały się głównymi promotorami przepisów w dziedzinie konkurencji.

3.1.2 Zintensyfikowały się również działania oraz zwiększył wpływ europejskiej sieci konkurencji (REC), z punktu widzenia dwóch aspektów. Z jednej strony, z ogólnego punktu widzenia, prace przeprowadzone przez różne organy władz krajowych nie sprawiły problemów, a mechanizmy współpracy i koordynacji przewidziane w rozporządzeniu 1/2003 zadziałały skutecznie. Z drugiej strony, dzięki poparciu europejskiej sieci konkurencji dla prac politycznych, wdrożenie rozporządzenia 1/2003 doprowadziło do znacznej, dobrowolnej zbieżności przepisów państw członkowskich w zakresie procedur i uprawnień do nakładania sankcji.

3.1.3 Chociaż liczba przyjętych przez Komisję decyzji nie zwiększyła się znacząco i nie sprostала oczekiwaniom powstałym w wyniku reformy, wyróżniają się one ze względu na swoją jakość, dzięki znaczeniu omawianych przypadków. Wynika z tego, że odniesiono sukces w realizacji celów postulowanych w rozporządzeniu 1/2003.

3.2 Sprawozdanie za rok 2012

3.2.1 EKES pozytywnie ocenia sprawozdanie za rok 2012, w którym opisuje się działania podjęte w jednym z najważniejszych obszarów polityki UE.

3.2.2 Komitet wielokrotnie deklarował, że popiera decyzje w zakresie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i zwalczania karteli jako kluczowy aspekt polityki konkurencji. W 2012 r. Komisja podjęła ważne działania w tej dziedzinie, a Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej kilkakrotnie wypowiedział się na ten temat.

3.2.3 Komisja stwierdza, że podczas obecnego kryzysu nadal zapewniała sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku, „*pomimo pojawiających się niekiedy wezwań do złagodzenia środków podejmowanych wobec przedsiębiorstw lub państw członkowskich dopuszczających się zachowań antykonkurencyjnych w obliczu kryzysu gospodarczego*”. Zdaniem Komitetu to słuszna decyzja.

3.2.4 EKES zawsze uważał politykę konkurencji za kluczowy element rynku wewnętrznego. Stwierdza to ponownie w chwili, gdy zawirowania wpływające od 2008 r. na gospodarkę europejską wystawiają na próbę determinację UE, by utrzymać tę politykę, jako że władze publiczne mogą być bardziej skłonne uznać, że odnowa gospodarcza jest ważniejsza od zgodności z traktatami. Mogą również pokusić się o zbytnią ochronę określonych sektorów znajdujących się w trudnej sytuacji lub ignorować podstawowe zasady, które uniemożliwiają wykorzystywanie dominującej pozycji lub porozumień między przedsiębiorstwami, które mają na celu podział rynku.

3.2.5 Jednak surowe przestrzeganie polityki konkurencji jest wyzwaniem w chwili, gdy należy położyć podwaliny pod odnowę gospodarczą oraz umocnić silną i konkurencyjną gospodarkę, podczas gdy niektóre kraje czy bloki gospodarcze, konkurujące z UE na rynkach światowych, nie szanują tych zasad. Jednym z wielu przykładów jest pomoc Chin dla przemysłu stali (inne korzyści to np. niskie pensje w tym kraju).

3.2.6 EKES kilkakrotnie podkreślał już potrzebę, by UE opracowała instrumenty ochrony prawnej konsumentów, które umożliwiłyby im roszczenie o odszkodowanie w wyniku naruszenia przepisów w zakresie konkurencji. Tego rodzaju postępowania sądowe mogą utorować drogę do ochrony praw majątkowych obywateli i przedsiębiorstw oraz przyczynić się do walki z monopolem i kartelami, prowadzonej przez krajowe i europejskie władze publiczne. Dlatego Komitet podkreśla, że 11 czerwca 2013 r. Komisja przedstawiła projekt dyrektywy

w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego⁽¹⁾.

4. Konkurencja w sektorze finansowym

4.1 W kontekście kryzysu Komisja Europejska zezwalała na fuzje bankowe szybciej niż zazwyczaj. W okresie od 1 października 2008 r. do 1 października 2012 r. zaakceptowała pomoc dla sektora finansowego w wysokości 5 058,9 mld EUR (40,3 % PKB UE), z których wykorzystano 1 615,9 mld EUR (12,8 % PKB). W podobnym okresie pomoc państwa dla gospodarki realnej wyniosła 82,9 mld EUR (0,7 % PKB).

4.2 Tymczasowa, zgodna z TFUE pomoc państwa, uratowała od upadku sektor finansowy i pozwoliła uniknąć poważnych szkód dla gospodarki. W państwach członkowskich, które skorzystały z pomocy państwa, została ona przeznaczona na uzdrowienie i restrukturyzację banków. Jednak na dłuższą metę tylko dogłębna reforma sektora finansowego, uniemożliwiająca przyjmowanie nieodpowiedzialnych postaw, które doprowadziły do obecnego kryzysu, usprawiedliwałaby ratowanie sektora finansowego dzięki ogromnym sumom pochodzącym od europejskiego podatnika.

4.3 W wyniku skandali wybuchłych w dużych instytucjach bankowych poważnie zakwestionowano przejrzystość, skuteczność i solidność rynków finansowych. Nałożone w niektórych przypadkach surowe kary nie wpłynęły w znaczący sposób na rachunek zysków i strat gigantów finansowych, które w niektórych przypadkach uratowano od bankructwa dzięki pieniądзом publicznym. Skandal związany z manipulowaniem stopą kredytu Libor wzbudził podejrzenia co do innych wskaźników, takich jak EURIBOR i TIBOR. EKES z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji, która uznała za priorytet zbadanie tej sprawy, ze względu na jej duży wpływ na gospodarke.

4.4 Komitet odnotowuje decyzję Komisji, która rozpocznie postępowanie wyjaśniające w sprawie rynku swap ryzyka kredytowego (CDS), by stwierdzić, czy duże banki (JP Morgan, Bank of America Merrill Lynch, Barclays, BNP Paribas, Citigroup, Commerzbank, Crédit Suisse First Boston, Deutsche Bank, Goldman Sachs, HSBC, Morgan Stanley, Royal Bank of Scotland, UBS, Wells Fargo Bank/Wachovia, Crédit Agricole i Société Générale) zastosowały praktyki ograniczające konkurencję, jeśli chodzi o informacje finansowe, które są niezbędne do działania na tym rynku (udostępniając je jedynie firmie Markit) i w systemie *clearing* (z korzyścią dla ICE Clear Europe – dziewięć badanych podmiotów).

4.5 System płatności elektronicznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym jest zdominowany przez dwa duże przedsiębiorstwa: Mastercard i Visa. W porozumieniu z bankami ustalają one wielostronną opłatę interchange. W przypadku Visa karty kredytowe i debetowe stanowią 41 % ogółu kart

funkcjonujących w EOG, co nadaje temu przedsiębiorstwu wirtualną kontrolę rynku, na którym w 2010 r. przeprowadzono 35 mld transakcji o ogólnej wartości 1800 mld EUR. Taki system jest sprzeczny z przepisami w zakresie konkurencji i szkodliwy dla konsumentów. Nie jest też dostosowany do zmian technologicznych ani korzystny dla handlu transgranicznego. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE, w którym potwierdza się zakaz stosowania wielostronnych opłat interchange w przypadku Mastercard⁽²⁾, powinien stać się ogólną wykładnią w kwestii środków płatności.

4.6 EKES z zadowoleniem przyjmuje pakiet środków dotyczących systemów płatności, który Komisja przedstawiła 24 lipca 2013 r. Określa się w nim m.in. maksymalne progi prowizji w odniesieniu do kart kredytowych (0,3 %) i debetowych (0,2 %). Choć to krok w dobrym kierunku, pożądane byłoby jeszcze wyraźniejsze zmniejszenie prowizji z korzystania z kart kredytowych oraz zniesienie prowizji od stosowania kart debetowych.

5. Reforma pomocy państwa

5.1 Analiza konkretnych przypadków umożliwi ocenę, czy reformy przepisów w zakresie pomocy państwa zapewniają bardziej sprawiedliwą i skuteczniejszą realizację ogólnych zasad TFUE. Z ogólnego punktu widzenia EKES poparł przyjęte w 2011 r. nowe ramy dotyczące pomocy państwa dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁽³⁾, uznając je za bardziej zróżnicowane i proporcjonalne do różnych rodzajów usług publicznych. Komitet podkreślił jednak również, że skuteczność nie może być ważniejsza od jakości, wyników i trwałości usług, zwłaszcza w przypadku opieki społecznej i służby zdrowia. Ponadto należy również uwzględnić specyfikę przedsiębiorstw gospodarki społecznej (spółdzielnie, товариства ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia i fundacje)⁽⁴⁾.

5.1.1 Komitet przypomina, że by prawidłowo stosować ogólne przepisy w konkretnych przypadkach należy pamiętać o cechach szczególnych usług świadczonych w interesie ogólnym. Wyróżniają się one spośród wspólnych wartości Unii i umacniają prawa podstawowe, spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną. Dlatego mają kluczowe znaczenie w walce z nierównościami społecznymi i – coraz częściej – w zrównoważonym rozwoju.

5.2 EKES poparł także modernizację pomocy państwa⁽⁵⁾, choć zasugerował, by zwiększyć na stałe próg pomocy *de minimis* z 200 tys. do 500 tys. EUR, podobnie jak w przypadku usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁽⁶⁾. By w pełni wdrożyć proces modernizacji należy zreformować liczne przepisy sektorowe. Zdaniem Komitetu przyjęte pod koniec 2012 r.⁽⁷⁾ nowe wytyczne dotyczące szerokopasmowego internetu są słuszne, ponieważ ułatwiają finansowanie ze środków publicznych infrastruktury niezbędnej do realizacji celów agendy cyfrowej.

⁽²⁾ Sprawa T-111/08.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 15 listopada 2011 r. Dz.U C 153 E z 31.5.2013.

⁽⁴⁾ Dz.U C 248 z 25.8.2011, s. 149.

⁽⁵⁾ COM(2012) 209 final.

⁽⁶⁾ Dz.U C 11 z 15.1.2013, s. 49.

⁽⁷⁾ IP/12/1424.

⁽¹⁾ COM(2013) 404 final.

5.3 Komitet uważa, że polityka pomocy państwa powinna m.in. umożliwić władzom publicznym wspieranie przedsiębiorstw, które przyczyniają się do celów wzrostu gospodarczego UE i jednocześnie ograniczać zakłócenia konkurencji.

5.4 Niepokojący jest wniosek w sprawie rozporządzenia (UE) Komisji, w którym uznaje się niektóre kategorie pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 i 108 TFUE⁽⁸⁾. Poważnie zagraża to zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w niektórych państwach członkowskich. EKES zaleca zwłaszcza, by pomoc państwa przeznaczona na zatrudnienie i szkolenia grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, takich jak osoby niepełnosprawne, zwolnić z obowiązku stosowania progu opartego na krajowym PKB i wartości bezwzględnej, ponieważ nie zapobiegłoby to w żaden sposób zakłóceniom konkurencji.

6. Wspieranie konkurencji w sektorach sieciowych: kręgosłup jednolitego rynku

6.1 Energia

6.1.1 Od lat dziewięćdziesiątych UE przeprowadziła intensywne działania legislacyjne mające na celu liberalizację rynków energii. Trzeci pakiet (2011 r.) to ostatnie i najważniejsze działania mające na celu ustanowienie jednolitego rynku energii od 2014 r. Europejskie strategie polityczne nie zostały jednak wdrożone z wystarczającą determinacją w państwach członkowskich, w których odnotowuje się sytuacje oligopolu przedsiębiorstw prywatnych, szkodliwe dla konsumentów i użytkowników.

6.1.2 Nie wiadomo czy liberalizacja – główny cel polityki energetycznej UE – przyniosłaby większą konkurencję, bardziej przejrzyste rynki i niższe ceny dla użytkowników. Wysokie ceny energii to obecnie poważny problem dla rodzin o ograniczonych dochodach (ryzyko ubóstwa energetycznego). Są także niekorzystne dla przedsiębiorstw, ponieważ często są o wiele wyższe od opłat uiszczanych przez ich konkurentów na rynkach światowych (Japonia, Stany Zjednoczone), zwłaszcza w sektorach o dużym zapotrzebowaniu na energię elektryczną takich jak np. hutnictwo. Komisja stwierdza, że „sama polityka konkurencji UE nie wystarczy, aby zintegrować rynki gazu UE z rynkami energii elektrycznej, zapewnić konkurencyjne ceny i bezpieczeństwo dostaw”. To stwierdzenie może domyślnie oznaczać, że zachodzi potrzeba wprowadzenia zmian do polityki energetycznej.

6.2 *Telekomunikacja.* W sprawozdaniu za rok 2012 stwierdza się, że w ciągu ostatnich 15 lat znacznie udoskonalono przepisy dotyczące jednolitego rynku UE w zakresie wprowadzania konkurencji na rynkach telekomunikacyjnych. Komitet zgadza się z tym stwierdzeniem, chociaż uważa, że wciąż dominuje fragmentacja a rzeczywista konkurencja między przedsiębiorstwami jest niewystarczająca. W konsekwencji w niektórych państwach członkowskich stawki telefoniczne i opłaty za dostęp do szerokopasmowego internetu są wysokie. Zdaniem EKES-u europejska polityka w dziedzinie telekomunikacji powinna mieć cztery główne cele:

- rzeczywiste obniżenie opłat za rozmowy telefoniczne dla firm i przedsiębiorstw;
- wprowadzenie powszechnego dostępu do wysokiej jakości szerokopasmowego internetu;

— likwidacja opłat za roaming;

— ustanowienie jednego organu regulującego w Unii Europejskiej.

6.3 *Usługi pocztowe.* Komisja przyjęła rezolucję, w której akceptowała przyznanie pomocy państwa usługom pocztowym ze Zjednoczonego Królestwa, Francji i Grecji. Jednocześnie nakazała odzyskanie kwot pomocy wypłaconych Bpost (417 mld EUR) i Deutsche Post (500 mln – miliard EUR), przy czym w tym ostatnim przypadku wciąż nie wydano orzeczenia sądowego. Ponieważ kwoty, które należy zwrócić, są wysokie, EKES przypomina, że zliberalizowane usługi pocztowe powinny być skuteczne, konkurencyjne i zdolne świadczyć powszechne usługi wysokiej jakości i po przystępnych cenach⁽⁹⁾ oraz zastanawia się nad skutkami, jakie w przypadku potwierdzenia się wyroku wywrze on na zatrudnieniu i jakości usług tych przedsiębiorstw.

6.3.1 *Przedsiębiorstwa zajmujące się doręczaniem paczek.* Jeśli chodzi o zablokowanie przejścia TNT Express przez UPS, Komitet przyjmuje do wiadomości argumenty Komisji, która twierdzi, że liczba przedsiębiorstw tego sektora w UE jest ograniczona i wyeliminowanie jednego z konkurentów byłoby szkodliwe dla klientów.

7. Gospodarka oparta na wiedzy

7.1 W punkcie sprawozdania Komisji „Zapobieganie nadużyciom w powstających i szybko rozwijających się sektorach cyfrowych” mowa o różnych działaniach naruszających przepisy w zakresie konkurencji, jakie podejmują duże przedsiębiorstwa mające znaczny udział w rynku telefonii (Samsung, Motorola), wyszukiwarek internetowych i innej działalności (Google) oraz informatyki (Microsoft). Właśnie przypadek Microsoftu był często komentowany w mediach ze względu na nałożoną na to przedsiębiorstwo karę w wysokości 561 mln EUR, jedną z najwyższych w historii (w 2012 r. zysk brutto Microsoftu wyniósł 59,16 mld dolarów). EKES w pełni popiera podjęte w tej sprawie decyzje, do których z ogólnego punktu widzenia można odnieść kwestie omawiane w kolejnych akapitach.

7.1.1 W niektórych przypadkach między rozpoczęciem działań a podjęciem ostatecznej decyzji upływa sporo czasu (9 lat w przypadku kary wynoszącej 497 mln EUR nałożonej na Microsoft w marcu 2004 r.). Wynika to ze złożoności przypadków, potrzeby poszanowania procedur administracyjnych i prawnych oraz z siły finansowej przedsiębiorstw objętych dochodzeniem. W szybko rozwijających się sektorach technologicznych skutkuje to zanikaniem przedsiębiorstw, którym szkodzi naruszanie przepisów.

7.1.2 Z drugiej strony, pozbywanie się konkurencji za pomocą działań niezgodnych z przepisami w dziedzinie konkurencji jest bardziej widoczne w przypadkach nadużywania dominującej pozycji niż w blokowaniu fuzji lub przejmowaniu kontroli przedsiębiorstw, których wpływ będzie widoczny w przyszłości. Jeśli chodzi o te ostatnie przypadki, to choć kilkakrotnie krytykowano Komisję za podejmowanie decyzji na podstawie „spekulacji”, EKES nie zgadza się z tą opinią. Jest to zwykle rozwiązanie stosowane w polityce konkurencji, a uzasadnienie tej decyzji opiera się na rygorystycznym i rzetelnym badaniu, z udziałem zainteresowanych stron.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_gber/draft_regulation_pl.docx.

⁽⁹⁾ Dz. U C 168 z 20.7.2007, s. 74.

7.1.3 Jak wskazuje Komisja, dzięki kompromisowym decyzjom podjętym przy okazji rozporządzenia 1/2003 Rady można uniknąć długich i kosztowych procedur. Po przyjęciu decyzje te są prawnie wiążące. Jednak ponieważ są konsekwencją transakcji z przedsiębiorstwami objętymi postępowaniem, firmy te uzyskują przychylniejsze warunki, a odnoszące się do nich procedury są mniej uciążliwe. Ewentualne naruszenie przepisów może zostać ukarane.

7.2 Rynek wydawniczy

7.2.1 *E-książki*. Przyjęta w grudniu 2012 r. kompromisowa decyzja dotycząca Apple i czterech wydawnictw ma na celu zapobieganie agresywnym praktykom szkodzącym wydawnictwom i księgarniom. W decyzji ustanawia się m.in. ograniczenia dotyczące zastosowania klauzuli najwyższego uprzywilejowania w odniesieniu do sprzedaży detalicznej. Należy podkreślić fakt współpracy Komisji z Departamentem Sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych, z uwagi na światowe cechy rynku. Dodatkowa trudność dotycząca zakazu działań szkodzących konkurencji w UE wynika z faktu, że w państwach członkowskich UE stosuje się różne polityki w zakresie cen oraz opodatkowania książek i e-książek. Dlatego EKES sugeruje rozważenie większego stopnia harmonizacji rynku e-książki, by uniknąć arbitrażu i poczynić postępy na drodze do integracji tego rynku. Należy podkreślić, że rynek e-książki powstał niedawno, a dotyczące go informacje są niewystarczające. Dlatego ważne jest powiększenie wiedzy na temat jego działania.

7.2.2 *Internetowa sprzedaż książek*. Komitet zwraca uwagę na fakt, że we Francji i Wielkiej Brytanii stowarzyszenia sprzedawców doniosły o możliwej nieuczciwej konkurencji ze strony przedsiębiorstwa Amazon, dotyczącej rabatów.

7.3 Sektor farmaceutyczny

7.3.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje i wspiera wysiłki Komisji na rzecz karania nadużyć związanych z wykorzystaniem patentów, by uniemożliwić wejście na rynek leków generycznych. W wyniku wyroku TSUE dotyczącego AstraZeneca⁽¹⁰⁾ Komisja nałożyła karę w wysokości 60 mln EUR. Również Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych wypowiedział się na temat podobnych uгод i porozumień typu „zapłać za grę”. W lipcu 2012 r. Komisja przesłała ponad czternastu przedsiębiorstwom pisemne zgłoszenie zastrzeżeń dotyczące dwóch szerokich obszarów. Uwidacznia to fakt, że to częste praktyki, poważnie szkodzące konsumentom i finansom publicznym.

7.3.2 W latach 2003–2012 jedenaście przedsiębiorstw, należących do czołówki sektora farmaceutycznego, uzyskało zysk netto wynoszący 711,4 mld dolarów. Dlatego trudno oczekiwać, by nakładane przez właściwe władze kary były dla nich odstrasżające. W rzeczywistości chodzi nie tylko o problem dotyczący konkurencji. Dotyczy on bardzo wrażliwego obszaru zdrowia osób i szkodzi finansowo zarówno rodzinom, jak i ochronie socjalnej. Dlatego EKES sugeruje, by rozważono zastosowanie skuteczniejszych środków prawnych na obszarze UE, by zapobiegać takim działaniom.

Bruksela, 16 października 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽¹⁰⁾ Sprawa T-321/05.